

Nr 196.

Av herr **Jacobson** i Vilhelmina, om pension åt förre arbetaren hos Dorotea vägdistrikt *V. S. Mårdberg*.

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 juni 1944 (nr 502), vilken sedermera upphört och ersatts av nu gällande i sak likalydande kungörelse av den 30 juni 1947 (nr 491), med föreskrifter om pensionering av vissa f. d. arbetare vid vägväsendet kan pension beviljas dels arbetare i statens tjänst, som före den 1 januari 1944 varit anställd hos vägdistrikt och sedermera anställdts vid vägförvaltning, dels hos vägdistrikt före 1 januari 1944 anställd arbetare, som är född före den 1 januari 1884 samt kvarstått i anställning till 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist permitterats av vägdistrikt under år 1943 och sedermera ej anställdts vid vägförvaltning. Förutsättningen för pension är tillika, att anställningstiden vid tiden för permitteringen uppgick till minst 15 år, varav minst 12 år före fyllda 60 år, i tjänst hos staten, väghållningsdistrikt, vägdistrikt eller vägunderhållsrentreprenör.

Förutvarande arbetaren hos Dorotea vägdistrikt *Viktor Seth Mårdberg* har åren 1912—1927 varit anställd vid statliga järnvägsbyggnader sammanlagt 9 år 10 månader samt under åren 1928—1941 hos nämnda vägdistrikt i sammanlagt 9 år 1 månad, eller tillhopa 18 år 11 månader. Enär han är född den 1 januari 1889 och vidare fick sluta sin anställning hos vägstyrelsen år 1941, kan pension enligt ovannämnda kungörelse icke beredas honom.

Ehuru Mårdberg sålunda icke uppfyller förutsättningarna enligt åberopade författning, synes det icke skäligt, om han därigenom skulle gå miste om pensionen. Främst bör därvid beaktas, att Mårdbergs anställning inom det allmänna vägväsendet upphörde på grund av den arbetsbrist därstädes, som den under krigsåren starkt minskade medelstillgången förde med sig. Mårdberg fick sålunda oförskyllt lämna ett arbete, i vilket han normalt kommit att kvarstå även efter vägväsendets förstatligande, som ju skedde blott några få år efter anställningens slut för Mårdberg. Det är därvid att märka, att Mårdberg i och med att han anställdts hos vägförvaltningen skulle automatiskt ha underkastats tjänstepensionsreglementet för arbetare från och med tidpunkten för anställningens början hos förvaltningen, enär det s. k. väntetidsvillkoret var uppfyllt genom föregående anställning hos vägdistrikt. Såsom tjänstår i pensionshänseende skulle han sålunda fått räkna dels anställningstiden vid de statliga järnvägsbyggnaderna och hos vägdistriktet, med avdrag för $\frac{1}{3}$ av tiden, dels all tid från och med 1 januari 1944 hos vägförvaltningen. Enbart det sålunda beräknade antalet tjänstår före 1 januari 1944 skulle ha uppgått till närmare 13, och med antagande av att han intill pensionsåldern

den 1 januari 1949 intjänat ytterligare 4 tjänstår, skulle detta ha betytt, att han enligt tjänstepensionsreglementet fått omkring 2 300 kronor i årlig pension. Uppenbart är följaktligen, att med hänsyn till de konsekvenser, som det av arbetsbrist föranledda entledigandet av Mårdberg hade på hans pensionsfråga, måste det av mig nedan yrkade pensionsbeloppet åt Mårdberg anses som synnerligen måttfullt.

Det synes mig med fog kunna göras gällande, att nyss anförda omständigheter uppväga det förhållandet, att Mårdberg ej uppfyller de för tillämpligheten av kungörelsen nr 491/1947 föreskrivna förutsättningarna beträffande tidpunkten för anställningens upphörande samt levnadsåldern. Riksdagen har visserligen förut, vid behandlingen av liknande frågor vid 1946 års riksdag, beviljat pension endast om anställningstiderna varit ännu längre än Mårdbergs, men å andra sidan bör dennes uppemot 20 års anställning hos staten och därmed i förevarande avseende likställd arbetsgivare betraktas som en absolut sett lång tid, vilken jämte övriga föreliggande omständigheter talar för ett positivt bedömande av Mårdbergs pensionsfråga. För den händelse riksdagens ståndpunkt i åberopande pensionsspörsmål år 1946 sammanhänge med ett antagande, att beviljande av pension även i andra fall skulle utlösa ett större antal kommande krav i dylika ärenden, må det tillåtas mig framhålla, att en sådan mera restriktiv hållning av riksdagen kunde anses förklarlig då, enär det vid den tidpunkten måhända var svårt att överskåda följderna av ett bifall till pensionsframställningar av här ifrågavarande karaktär. Utvecklingen under de fyra sedan dess gångna åren ger emellertid enligt min uppfattning föga belägg för att ett positivt ställningstagande till att Mårdbergs pensionsfråga skulle kunna få någon prejudicerande betydelse.

Mårdberg befinner sig i små omständigheter och har därför stort behov av en pension, även av så blygsam storlek som den nedan yrkade, vilken föreslås till samma belopp, som enligt kungörelsen nr 491/1947 tillkommer en därunder sorterande arbetare med anställningstid, som i likhet med vad fallet är för Mårdberg överstiger 20 men understiger 25 år.

Aberopande det anförda får jag hemställa,

att riksdagen må medgiva, att Mårdberg från och med den 1 januari 1950 under sin återstående livstid får från anslaget för diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 272 kronor, varå tilläggsförmåner ej må utgå.

Stockholm den 24 januari 1950.

Uddo R. Jacobson.

Bilaga.

Förteckning över anställningstider.

A) I statens järnvägars tjänst — Inlandsbanan Ulriksfors — Volgsjön och södra distriktet, del M, under åren 1912—1927.

$\frac{25}{10}$	1912—	$\frac{10}{1}$	1913	2 mån.
$\frac{21}{5}$	1913—	$\frac{25}{5}$	1914	12 »
$\frac{4}{8}$	1914—	$\frac{18}{4}$	1915	10 »
$\frac{1}{6}$	1915—	$\frac{12}{10}$	1915	5 »
$\frac{17}{6}$	1916—	$\frac{31}{7}$	1917	13 »
$\frac{1}{8}$	1917—	$\frac{11}{5}$	1918	7 »
$\frac{8}{4}$	1918—	$\frac{25}{10}$	1919	18 »
$\frac{27}{5}$	1921—	$\frac{30}{11}$	1920	6 »
$\frac{23}{5}$	1921—	$\frac{9}{5}$	1923	24 »
$\frac{11}{9}$	1925—	$\frac{10}{6}$	1927	21 »
			<u>118</u>	» = 9 år 10 månader

B) Vid Dorotea vägdistrikt åren 1928—1941.

1928	3 mån.
1929	3 »
1930	2 »
1931	5 »
1932	12 »
1933	12 »
1934	12 »
1935	12 »
1936	12 »
1937	10 »
1938	10 »
1939	10 »
1940	3 »
1941	3 »
<u>109</u>	» = 9 år 1 månad
	<u>Summa 18 år 11 månader</u>